

УДК 994

Бица Р. – ст. гр. МВ-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

НЕСКОРЕНИЙ КОМАНДИР – РОМАН ШУХЕВИЧ

Науковий керівник: асист. Стухляк М.П.

У галереї національних борців ХХ століття постать Романа Шухевича посідає виняткове місце. Він брав безпосередню участь і був співорганізатором боротьби проти всіх окупантів України. Під його керівництвом виростала й протистояла ворогові нескорена армія та революційна організація. Для Шухевича справою усього життя був вишкіл повстанців. Стати блискучим командиром йому допомогли активна діяльність у «Пласті», заняття спортом, служба в польській армії, навчання в німецькій військовій академії в Мюнхені, участь як поручника у формуванні Карпатської січі, як сотника в Дружинах Українських націоналістів (ДУН), як підполковника, а потім генерала УПА. На формування свідомості і характеру майбутнього провідника великий вплив мав полковник Євген Коновалець, який деякий час знімав у Шухевичів кімнату.

Проведені за керівництва Романа Шухевича організаційні та політично-програмні зміни значно зміцнили ОУН і УПА й дали можливість успішно продовжувати боротьбу до кінця 1950-х р.р. Роман Шухевич - «Дзвін» – «Тур» - «Лозовський» - генерал «Тарас Чупринка» своєю багатогранною і багаторічною революційною діяльністю засвідчив не лише велику любов до українського народу, безмежну відданість справі визволення України, а й непересічний талант політика й військового командира. Недаремно сучасники довірили Романові Шухевичу керівні пости у визвольному русі : Головного командира УПА (1943-1950), генерал-хорунжого (3 1946); члена Українського Державного Правління (1941), Голови Бюро Проводу ОУН (1943-1950), Голови Генерального Секретаріату УГВР і Генерального Секретаря військових справ (1944-1950). Його відзначили найвищими нагородами УПА : Золотим хрестом бойової заслуги I кляси та Золотим хрестом заслуги, посмертно (15. XI. 1950) іменували Гетьманським пластуном-скобом і нагородили Пластовим золотим хрестом. Романа Шухевич показав себе не тільки як цілеспрямований і вимогливий командир, але й як люблячий чоловік та батько двох дітей. «Тарас Чупринка» був високоосвіченою людиною, адже окрім військової освіти він отримав диплом інженера, закінчивши у червні 1934 р. «Львівську політехніку». Будучи юнаком, Роман Шухевич захоплювався музикою та співом. На початку 1930-х р.р. він навіть був студентом заочного курсу музичного інституту ім. М. Лисенка у Львові за класом фортепіано. 5 березня 1950 р. Роман Шухевич загинув смертю героя у підпільній штаб-квартирі в селі Білогорща біля Львова у нерівному бою з окупантами.

Незважаючи на значущість постаті Романа Шухевича в історії, його діяльність досі не досліджена належним чином. Однією з причин цього є те, що величезний пласт документів та матеріалів, які містять факти з життя видатного діяча українського визвольного руху є недоступними. Абсолютна більшість цих документів знаходяться у спецфондах і сховищах різних архівів як таємні документи.

Життя й діяльність Головного командира УПА генерал-хорунжого Романа Шухевича – «Тараса Чупринка» стали яскравим взірцем історичної пам'яті про героїчні змагання за українську державність і мають стати прикладом для прийдешніх поколінь української нації.

Використана в доповіді література: 1. Микола Посівнич «Нескорений командир» - Торонто-Львів: Літопис УПА, 2007. – 64с.